

Hem för vård eller boende - barn och ungdom

Fastställt av socialnämnden
Framtagen av socialförvaltningen
Datum 2020-02-03
Ärendenr 2018/188
Version reviderad 2023-10-04

Hem för vård eller boende - barn och ungdom

Innehållsförteckning

Hem för vård eller boende - barn och ungdom	1
Inledning	2
Beskrivning av insatsen Hem för vård eller boende (HVB) - barn och ungdom.....	2
Målgrupp för insatsen	2
Syfte med insatsen	2
Krav på Insatsen	2
Tillstånd och beslut	2
Inskrivning.....	3
Utskrivning	3
Inför placering i HVB	3
Förhållningsätt.....	3
Trygg och säker vård.....	4
Skola.....	4
Socialt innehåll.....	4
Mat och måltider	5
Hälsa- och sjukvård inklusive tandvård.....	5
Läkemedelshantering.....	5
Samverkan och förändrade behov	5
Medarbetare	6
Bemanning	6
Lokaler	6
Dokumentation	6
Riskbedömning	7
Övrigt	7
Säkerhet och krisberedskap	7

Inledning

Tillsammans med tillämpliga delar i ”Grundläggande uppdrag- och kvalitetskrav för utförare av socialtjänst” utgör detta dokument de kvalitetskrav som ställs på utförare av insatsen Hem för vård eller boende (HVB) för barn och ungdomar.

Beskrivning av insatsen Hem för vård eller boende (HVB) - barn och ungdom

HVB, är hem som tar emot enskilda barn och ungdomar för vård eller behandling i förening med ett boende. Verksamheten ska bygga på förtroende för och samarbete med barnet/den unge och företrädare utformas så att vistelsen i hemmet eller boendet upplevs som meningsfull. Barnet/den unges integritet ska respekteras. De insatser som görs ska anpassas till barnets/den unges individuella behov och förutsättningar. Verksamheten ska bedrivas fortlöpande i samarbete med beställaren som har det sammanhållande ansvaret för att barnet/den unge får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver.

HVB som riktar sig till nyanlända ska ha ett särskilt fokus på stöd och aktiviteter för att underlätta självständigt boende och etablering.

Målgrupp för insatsen

- Insatsen riktar sig till barn och ungdomar, 0-20 år:

Syfte med insatsen

Vården på HVB ska vara anpassad till barnets/den unges behov och utgå från vårdplan, uppdrag och genomförandeplan i varje enskilt ärende. Vården ska så långt som möjligt utformas tillsammans med barnet/den unge och, om denne är omyndig, dennes vårdnadshavare eller god man. Vården ska ges utifrån barnet/den unges perspektiv och förutsättningar, och utformas så att den upplevs som meningsfull. Den som bedriver HVB ska särskilt beakta behovet av samverkan för att säkerställa att barnet den unge får sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård, skolgång, sysselsättning och fritidsaktiviteter tillgodosedda.

Krav på Insatsen

Tillstånd och beslut

Krav
Utföraren ska ha erforderliga tillstånd alternativt anmält verksamheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
Insatsen ska föregås av beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
Utförare ska ge vård, behandling och omvårdnad i enlighet med vårdplan och uppdrag i genomförandeplan enligt 11 kap. 3 § SoL första och andra stycket .

Inskrivning

Inskrivning i HVB ska ske efter ansökan, i enlighet med 3 kap. 11 § socialtjänstförordningen och Socialstyrelsens föreskrifter HSLF-FS 2016:55.

Krav
Ansvarig föreståndare för HVB-hemmet ska besluta om inskrivning.
Vid inskrivningsbeslut ska en lämplighetsbedömning genomföras, dvs. en särskild kontroll för att se om HVB-hemmet är lämpligt utifrån det arbetssätt som HVB-hemmet använder, personalens kompetens samt den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt. Hänsyn ska även tas till de redan boende ungdomarna. Vid inskrivning av nyanlända ensamkommande barn och ungdomar sker lämplighetsbedömning utifrån den information som är tillgänglig.

Utskrivning

Enligt 3 kap. 14 § socialtjänstförordningen ska den som vårdas på HVB skrivas ut när behovet av vård har upphört.

Krav
Föreståndaren beslutar om utskrivning när behovet av vård i HVB-hemmet upphört om inte beställaren har bestämt annorlunda.
Utförare ansvarar för att snarast underrätta beställaren om utförare bedömer att den enskilde omöjliggör eller allvarligt försvårar meningsfulla vård- eller hjälpinsatser för sig själv eller andra som vistas där, eller om den enskilde behöver annan vård än den boendet kan erbjuda.

Inför placering i HVB

Krav
Inför placering ansvarar beställaren för att barnet eller ungdomen bereds möjlighet att besöka HVB-hemmet, samt att ta kontakt med vårdnadshavare/företrädare. Nyanlända ensamkommande barn och ungdomar är undantagna, då det saknas möjlighet att hinna med ett förhandsbesök i aktuellt HVB-hem.
Utförare ska förbereda placering (inflyttning) i HVB-hemmet genom att ge information till barnet/den unge samt dennes vårdnadshavare och företrädare.
Utförare ska ha rutiner för introduktion av nya placeringar i HVB-hemmet. Introduktionen ska kunna anpassas till varje enskilds behov
Den placerade ska vid inflyttningen få skriftlig information om vem som är föreståndare och vem som är kontaktpersonal och hur dessa kan nås.
Utförare ansvarar för att den information som ges vid inskrivning sker på ett sätt att den placerade, vårdnadshavare och företrädare kan tillgodogöra sig informationen på ett adekvat sätt.

Förhållningssätt

Krav
Utföraren ska ha en verksamhetsidé och tydliga mål med verksamheten
De arbetssätt och metoder som används ska tillgodose målgruppens behov.

Utföraren ska delta i regelbundna och överenskomma uppföljningar
Utföraren ska arbeta i nära samarbete med familj, övrigt nätverk och beställare
Insatsen ska vara utformad så att den enskildes förmåga, resurser och önskemål tas tillvara.
När åtgärder rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas vid utförandet och planering av insatserna.
När en insats rör ett specifikt barn ska barnet få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter.
Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Trygg och säker vård

Barn och unga som placeras i HVB ska ha ett säkert och tryggt omhändertagande. Barn och ungdomars säkerhet ska särskilt beaktas.

Krav
Utförare ska ha särskild uppmärksamhet på den risksituation som finns när barn och unga vårdas tillsammans i grupp.
Utförare ansvarar för att arbeta förebyggande så att incidenter i HVB-hemmet kan undvikas.
Utförare ansvarar för att det finns ordningsregler för de dagliga rutinerna på hemmet. De ska syfta till att skapa trygghet och säkerhet för alla som vistas där
Ordningsreglerna ska vara tillgängliga och välkända för både boende och medarbetare.
Utförare ska ha rutiner för hur medarbetare ska förebygga, uppmärksamma och agera vid konflikter, hot och våld
Utförare ska ha rutiner för hur medarbetare ska förebygga, uppmärksamma och agera vid övergrepp.
Utförare ska ha rutiner för hur medarbetare ska förebygga, uppmärksamma och agera vid självskadebeteende.
Utförare ska ha rutiner för hur medarbetare ska agera om barn eller ungdom rymmer, avviker eller straffar ut sig.
Utförare ska ha rutiner för hur en drogfri miljö upprätthålls.

Skola

Krav
Utförare ska motivera placerade barn och ungdomar att gå till skolan och att delta vid skolundervisning.
Utförare ska stödja placerade barn och ungdomar i deras skolgång. Utförare bör vara behjälplig vid t.ex. läsläsning för att ge de placerade barnen och ungdomarna det stöd de kan behöva för att på bästa sätt klara av sin skolgång.

Socialt innehåll

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter HSLF-FS 2016:55 bör den som bedriver HVB-hem särskilt beakta barn och ungas behov av sysselsättning och fritidsaktiviteter.

Krav
Utförare ska arbeta för att placerade barn och ungdomar motiveras till att sysselsätta sig, bl.a. genom fritidsaktiviteter av olika slag.

Utförare ska arbeta för/medverka till att sysselsättning och fritidsaktiviteter leder till självständighet och etablering.

Mat och måltider

Krav

Utförare ansvarar för att barnen och ungdomarna får en fullvärdig och individanpassad kost jämnt fördelade över dagen.

Utförare ansvarar för att barnen och ungdomarna ges möjlighet att påverka sin mat och måltidssituation och dygnet runt ha möjlighet att tillgodose sina individuella önskemål av mat och dryck i den form och på det sätt som passar individen bäst.

Mat och måltider ska anpassas efter barnen och ungdomarnas behov och önskemål utifrån kulturell, etnisk, religiös bakgrund samt utifrån medicinska behov.

Måltidsmiljön ska stimulera till lugna och trivsamma måltider.

Utförare ansvarar för att lokaler är utformade och anpassade på så sätt att placerade barn och ungdomar kan laga mat på egen hand, tillsammans med andra eller tillsammans med personal.

Utförare ska ha kännedom om Region Gotland måltidspolicy, ”*Den goda måltiden, mat och måltidspolicy för Region Gotland*”.

Hälso- och sjukvård inklusive tandvård

Ett HVB kan bedriva hälso- och sjukvård förutsatt att det finns anställd legitimerad personal som utför arbetsuppgifter som tillhör yrkesutövningen. Ansvar för hälso- och sjukvård åligger primärvården eller den behandlande enhet som har ansvar för den enskilde.

Vid behov av hälso- och sjukvårdsinsatser kontaktas den enskildes ordinarie behandlande läkare eller annan legitimerad yrkesutövare efter kontakt med förälder, vårdnadshavare eller legal företrädare. Vid akuta situationer sker kontakt direkt med hälso- och sjukvården.

Krav

Utförare ska ha rutiner som säkerställer att barnet eller den unge får kontakt med hälso- och sjukvården när behov uppstår.

Utförare ska ha rutiner som säkerställer att barnet/den unge får kontakt med tandvården när behov uppstår.

Läkemedelshantering

Krav

Om läkare bedömer att den enskilde inte kan ta ansvar för sin egen läkemedelsbehandling och utfärdar ansvarsövertagande ska personalen få delegeringsutbildning för att kunna utföra insatsen efter delegering.

Samverkan och förändrade behov

Krav

Utförare ansvarar för att uppmärksamma beställaren på om barnet den unges behov förändras.

Utförare ska kontakta beställaren vid misstanke om att förväntat resultat inte uppnås inom planerad tid.

Utförare ska i god tid innan placeringen uppför informera beställaren om hur barnet den unge kan förberedas för tiden efter att placeringen upphör.
Utföraren ska utan dröjsmål underrätta beställaren och företrädare om barnet/den unge drabbas av allvarlig sjukdom eller av allvarligt olycksfall.

Medarbetare

Krav
Utförare ansvarar för att föreståndare och medarbetare har den kompetens och kunskap som erfordras för genomförandet av insatsen enligt HSLF-FS 2016:55.
Medarbetare ska få den introduktion, handledning och kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter
Utförare ska ha rutiner för att utföra registerkontroller enligt lagen(1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:620) om misstankeregister.

Bemanning

Bemanning i HVB-hemmet ska följa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, HSLF-FS 2016:55

Krav
Utförare ska anpassa bemanning i HVB-hemmet så att det ger förutsättningar för att tillgodose de behov som barnet/den unge har och säkerställa en trygg och säker vård.
Utförare ansvarar för att HVB-hemmet är bemannat dygnet runt. Hemmet behöver dock inte vara bemannat under de tider på dygnet då barnen/ungdomarna inte vistas där. Under dessa tider ska det finnas personal tillgänglig som kan infinna sig i hemmet utan oskäligt dröjsmål.

Lokaler

Hemmets lokaler och utrustning ska vara ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs i hemmet. Lokalerna ska vara utformade med hänsyn tagen till den personliga integriteten.

Krav
Utförare ansvarar för att lokaler ska vara väl underhållna och hålla god hygienisk standard samt vara trivsamma och ge en hemlik boendemiljö.
Utförare ansvarar för att placerade barn och ungdomar bereds boende i enkelrum, om inte särskilda skäl motiverar något annat.

Dokumentation

Krav
Utföraren ansvarar för att upprätta en genomförandeplan enligt 2014:5.
Utföraren ska gällande nyanlända barn och ungdomar ansvara för att upprätta en genomförandeplan enligt 2014:5 eller motsvarande som omfattar aktiviteter och mål för att nå etablering
Barnet/den unge och vårdnadshavare/företrädare ska vara delaktiga i upprättande av planer
När planen är fastställd ske den delges barnet/den unge och vårdnadshavare/företrädare
Utföraren ansvarar för att planen redovisas till beställaren
Utföraren ansvarar för att följa upp planen kontinuerligt minst var 6:e månad.

Utförare ska fortlöpande dokumentera åtgärder som vidtas vid genomförande och uppföljning av en insats.
Utförare ska ha rutiner för att systematiskt dokumentera aktiviteter och insatser gällande barnet/den unge i syfte att nå överenskomna mål.

Riskbedömning

Krav
Utförare ska ha rutin för individuella riskbedömningar.

Övrigt

Säkerhet och krisberedskap

Krav
Utförare ska ha rutiner för säkerhet och krisberedskap.
Utförare ska ha en beredskapsplan och rutiner för situationer med höga temperaturer över 27 grader.
Utförare ska säkerställa att det finns evakueringsplan vid behov av evakuering.
Utförare ska säkerställa att det finns utrymningsplan för händelse av brand och att samtliga i personalen känner till utrymningsplanen.